

VARLIK FELSEFESİ

- Bir felsefe disiplini olarak varlık felsefesi; varlığın anlamını, özünü, var olanların yapısını, türlerini, biçimlerini, ilk nedenleri ve ilkeleri inceler.
- Varlık felsefesi “ontoloji” olarak adlandırılır.
- Varlık felsefesinin konusu, var olan her şeydir.
- Ontoloji; “Varlık var mıdır?”, “Varlık nedir?”, “Varlığın özü nedir?”, “Varlık bir midir, çok mudur?”, “Evren sonlu mudur, sonsuz mudur?” gibi sorularla varlığa yönelir.
- Varlık bilimi anlamına gelen “ontoloji” terimi ilk olarak 18. yüzyılda Christian Wolff (Kıristiyan Vulf, 1679-1754) tarafından kullanılmıştır.
- Varlık felsefesi, bir yandan var olanları açıklamaya çalışan ontoloji olarak nitelendirildiği gibi var olanların ardındaki gerçeği anlamaya çalışan metafizik karşılığında da ifade edilmektedir.
- Metafiziğin sözcük anlamı “fizik ötesi”dir.
- Metafizik; Tanrı, ruh, ölümsüzlük gibi deney alanını aşan konuları ele alır.
- Metafizik ve ontoloji genellikle birbirinin yerine kullanılan iki kavramdır. Fakat günümüzde ontolojiyi olgusal alanla ilgili, metafiziği ise zihinsel, ideal varlıklarla ilgili görme eğilimi vardır. Bunun yanı sıra varlık felsefesi ele aldığı konular bakımından hem ontoloji hem de metafizik olarak nitelendirilmektedir.

Varlığın Var Olmaması Mümkün müdür?

Nihilizm (Hiççilik)

Nihilizm, hiçbir şeyin var olmadığını, hiçbir şeyin bilinemeyeceğini ya da hiçbir şeyin değerli olmadığını savunan felsefi görüştür.

Kökleri İlk Çağ'da Gorgias'a (MÖ 483-375) kadar uzanır.

Gorgias'a göre varlık hiçten ibarettir ve var olup olmadığını bilmek imkânsızdır.

Başka bir nihilist düşünce olan Taoculuğa göre aldatıcı dünya varlıktan yoksundur.

- Lao Tse'ye göre tek gerçek, yol ve akıl anlamına gelen Tao'dur.
- Tao evrenin düzenidir, ezelî ve ebedîdir. Açıklanamaz, adlandırılmaz ve tanımlanamaz.

Realizm (Gerçekçilik)

“Varlık var mıdır?” sorusuna “Vardır.” cevabını veren görüştür.

Genel olarak hem zihinden bağımsız varlıklar hem de zihne bağlı varlıklar “var olan” olarak kabul edilir.

Varlık hem bilimin hem de felsefenin ele aldığı bir konudur. Ancak bilim ile felsefenin varlık konusuna yaklaşımları ve konuyu ele alış biçimleri farklıdır.

Varlığın Mahiyeti

"Varlık var mıdır?" sorusuna "Varlık vardır." cevabını verdikten sonra, “Varlığın niceliği nedir?”, “Varlık ne olarak vardır?” sorusunu sormak kaçınılmazdır.

Filozoflar varlığa yönelik bu sorulara birçok farklı yanıt vermişlerdir.